

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 8 päivänä heinäkuuta 2022

561/2022

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 2 §:n 2 momentti, 11 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 3 momentti, 45 §:n 1 momentti, 48 § sekä 59 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohta ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 2 momentti laissa 145/2015, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 145/2015, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Mitä 11 §:ssä säädetään vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä ja sen rajoituksista valtion tai hyvinvointialueen järjestämässä hoidossa tai kuntoutuksessa, koskee vastaavasti myös Ahvenanmaan maakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kunnan järjestämää hoitoa tai kuntoutusta.

Mitä 11, 45, 48 ja 59 §:ssä säädetään hyvinvointialueesta, koskee vastaavasti myös Ahvenanmaan maakuntaa ja Ahvenanmaan maakunnan kuntaa.

11 §

Laitoshoidossa olevan kuntoutusta koskeva rajoitus

Laitoshoido on julkista, jos hoitoa annetaan:

1) valtion tai hyvinvointialueen ylläpitämässä sosiaali- tai terveydenhuollon laitoksessa;

2) muussa laitoksessa, jossa annettavan hoidon kustantaa valtio tai hyvinvointialue;

3) muussa toimintayksikössä, jos valtio tai hyvinvointialue jatkuvasti osallistuu hoidon kustantamiseen antamalla toimintayksikölle tai sen ylläpitäjälle tukea, avustusta tai korvausta, jonka määrä ylittää puolet hoidon kokonaiskustannuksesta;

4) hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 tai 9 §:n mukaisesti hyvinvointialueen järjestämänä, tai jos tosiasiallisesti on kysymys näiden lainkohtien mukaisesta järjestelystä; taikka

5) yksityisen palvelujen tuottajan toimintayksikössä, jos Kansaneläkelaitos tai hyvinvointialue jatkuvasti osallistuu hoidon kustantamiseen antamalla hoidettavalle toimeentulotukea vähintään puolet hoitomaksusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin siitä, milloin 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hoito on laitoshoidoa sekä milloin hoito on julkista. Tarvittaessa Kansaneläkelaitos ja hyvinvointialueet neuvottelevat siitä, onko toiminta tässä pykälässä tarkoitettua avo- tai julkista laitoshoidoa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin Kansaneläkelaitoksen ja hyvinvointialueiden välisestä neuvottelumenettelystä ja siihen liittyvästä lausuntomenettelystä.

20 §

Nuoren kuntoutusraha

Henkilökohtaisen opiskelu- ja kuntoutumissuunnitelman laatii hyvinvointialue yhdessä nuoren ja hänen huoltajiensa tai muun laillisen edustajansa kanssa. Tarvittaessa suunnitelman laatimiseen osallistuu muita asiantuntijaviranomaisia. Kirjallinen suunnitelma toimitetaan maksutta Kansaneläkelaitokselle kuntoutusraahahakemuksen käsittelyä varten.

45 §

Etuutta koskeva päätös

Kansaneläkelaitoksen tulee antaa kuntoutusetuuden ja kuntoutusrahaetuuden sekä tämän lain mukaisen kustannuksesta maksettavan korvauksen myöntämistä, epäämistä, tarkistamista, lakkauttamista ja takaisinperintää koskevassa asiassa hakijalle kirjallinen päätös. Hakijalle on annettava kirjallinen päätös myös kuntoutusrahaetuuden maksamisesta hyvinvointialueelle siten kuin 48 §:ssä säädetään sekä kuntoutusrahaetuuden maksamisesta työnantajalle siten kuin 47 §:ssä säädetään.

48 §

Maksaminen hyvinvointialueelle

Hyvinvointialueella on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta se osuus vakuutetulle myönnettävästä toimeentulotuesta, jonka Kansaneläkelaitos olisi velvollinen maksamaan samoista kuntoutuksesta aiheutuneista kustannuksista korvauksena vakuutetulle. Jos hyvinvointialue on toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 23 §:n mukaisesti maksanut toimeentulotukea ennakkona odotettavissa olevaa kuntoutusetuutta tai kuntoutusrahaetuutta vastaan, etuus maksetaan ennakkoa vastaavilta osin hyvinvointialueelle sen pyynnöstä.

Jos hyvinvointialueen järjestämässä perhe- tai laitoshoidossa oleva kuntoutuja saa kuntoutusetuutta tai kuntoutusrahaetuutta, hyvinvointialue voi periä ja nostaa samalta ajalta maksettavan etuuden suoraan Kansaneläkelaitokselta käytettäväksi vakuutetun hoidosta, ylläpidosta tai huollosta määrätyn maksun korvaamiseen. Lastensuojelulain nojalla järjestämänsä perhehuollon, laitoshuollon tai asumispalvelun aiheuttamista kustannuksista hyvinvointialue voi vastaavasti periä ja nostaa kohtuullisen korvauksen samalta ajalta maksettavasta etuudesta.

Kuntoutusraha voidaan joko osittain tai kokonaan maksaa hyvinvointialueelle tämän pyynnöstä käytettäväksi vakuutetun, hänen perheensä ja hänen huollettavinaan olevien

lasten elatukseen, jos kuntoutusrahan maksaminen sen saajalle itselleen vaarantaisi vakuutetun, hänen perheensä tai hänen huollettavinaan olevien lasten toimeentulon.

Työnantajalle maksettavaa osuutta kuntoutusrahasta ei makseta hyvinvointialueelle.

59 §

Tietojen saaminen pyynnöstä

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada käsiteltävänä olevan etuuden ratkaisemista varten välttämättömät tiedot tai sellaiset välttämättömät tiedot, jotka on muuten otettava huomioon tässä laissa taikka Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tai määrättyjen tehtävien toimeenpanemiseksi:

1) valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;

5) oppilaitokselta, oppisopimuskoulutuksen järjestäjältä ja Työllisyysrahastolta.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada pyynnöstä 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua neuvottelumenettelyä varten asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot toimintayksikön toiminnasta, tiloista, henkilökunnan määrästä, annetun hoidon sisällöstä, laadusta ja määrästä, hoidosta tehdystä sopimuksesta ja hoidosta maksettavasta korvauksesta. Kansaneläkelaitoksella on lisäksi oikeus sanotussa neuvottelumenettelyssä saada pyynnöstä käsiteltävän asian ratkaisemiseksi välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja potilasasiakirjoista, hoidettavan henkilön terveydentilasta, lääkkeistä ja tuloista hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen viranomaisilta ja laitoksilta taikka asianomaiselta valtion tai yksityisen terveydenhuollon toimintayksiköltä. Mitä tässä momentissa säädetään Kansaneläkelaitoksen oikeudesta saada salassa pidettäviä tietoja, koskee myös sosiaali- ja terveysministeriötä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Naantalissa ja Helsingissä 8.7.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén